

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

1. Dies secunda, quæ absconsionis dicitur, in qua secunda rupes ascenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

affulgeat. factum est ergo nunc vespere & mane *Gen. I. 5.*
dies vnus.

SECTIO PRIMA.

*Dies secunda que absconsionis dicitur: in qua
 secunda rupes ascenditur.*

De studio latendi, ac solitudine.

GRadatim procedimus; rupem vnā
 superavimus, conscendamus alterā,
 que iuis difficultatibus non caret. Hic dies
 absconsionis seu solitudinis vocatur. Primus
 lumine carebat: secundus, etsi lumen afful-
 geat nonnullum, eo tamen lumine viator
 videri non vult: & in nubis caliginisq; obscu-
 ritate, iubetur delitescere. Alta, ardua que
 rupes est ista & varios gradus anfractuūque
 continet. Montem namque sic nubes circū-
 dabat ac tegebat, vt nec videre Moyses quem-
 quam; nec a quoquam ipse videri; nec denique se
 ipsum clarè cernere valeret. Magnum perfecti-
 onis gradum, insignemque dispositionem
 ad congressum cum Deo ineundum assecuti
 fuimus, si in animum inducamus, & vo-
 luntatem firmam & inconcussam habeamus
 nunquam in alios, eorumque facta dictaque,
 que ad nos non pertinent intendendi, inqui-
 rendi, cognoscendi, diiudicandi que: imò de
 rebus omnibus, que curę nostrę non subsunt,
 R §   audire

*Abconsi-
 onis seu
 solitudi-
 nis virtus
 gradus
 continet
 quatuor.*

Partitio

*Alienis
 nos non
 immisco-
 re.*

VI
 6

audire planè repudiemus.

Aliena 2. Hoc primum impedimentum, in ha-
rum vi- rupe confragosa gradienti, sese objicit: quod
dere nec superare si possimus, magnum & arduum
im ma- promontorium superaverimus: hoc enim
gnis. est vitium vel maximum, ut alienos defectus
 videamus; in proprijs cœcutiamus; alienas
 facies videamus, & si qui nævi inhæreant ac
 maculæ probè conspiciamus, nostras vero,
 vel facies, vel maculas nullas agnoscamus.
 Et quamvis uti possimus speculo, aut ab alijs
 sciscitari, num quid sit, quod facies fœdet aut
 deturpet: tamen nec facimus ipsi, nec ab alijs
 nobis fieri permittimus, & omnino abhor-
 remus, dicique nobis nolumus: atque æger-
 rinè ferimus, si etiam fœdissimæ labes in
 fronte apparentes nobis demonstrantur. O
 magna mortalium perversitas! sordidi esse
 volunt, nec tales tamen videri, nec dici. At-
 que adeo, vlcisci sese paratos semper osten-
 dunt, si quis de eluenda eorum facie, aut de
 nota illa turpitudine verba faciat.

Nec in
parvis.

3. Caterum illi ipsi omnium, non crimina
 modò, aut delicta considerant, sed & nævos,
 pulvisculos, atomosque intuentur, carpunt,
 evulgant. Nec vitia tantùm perstringunt,
 sed & actiones omnium discutunt, dispu-
 cant, interpretantur, & fœdâ calumniâ asper-
 gunt. Et quod turpius est, se ceteris esse me-
 liores plenis buccis effutiunt, facta sua die-
 tagit

taque, factis, dictisque aliorum praeferunt. Hos haud raro adurit invidia quaedam occulta, quae se zelo honoris Dei, odijque peccati contegit. Hocque pallio arbitrantur sibi de omnibus loqui licere ac debere, magnumque hac ratione Deo obsequium praestare.

4. Haec vitia ut spiritualia sunt: ita nec facile videri possunt. Quare cum Moyse consultissimum est abscondi, ne videamus ceteros: vel eorum nos negotijs misceamus: sunt enim nonnulli, qui ita de se praeclare sentiunt, ut nihil recte factum putent, quod à se suove consilio non prodit. Querunt occasiones occupationum, & negotia negotijs, curas curis, occupationes occupationibus cumulant, & totius orbis negotia minora eorum animis ac desiderijs videntur. Interea nihil exequuntur; in mille partes divulsi, nulli rei acquiescunt, toti in omnibus, & in toto nihil. Ergo in hac rupe primus gradus superandus est.

Secundus gradus.

5. Secundus gradus est à nemine velle videri, quod Moyse accidisse diximus, qui tanta nube involvebatur, quae omnium aspectum arceret. Magnum ille saltum ac profectum fecerit, qui aliorum oculos, vel reipsa effugerit, vel certe efficaci voluntate effugere, nec ex recte factis laudem vel gratiam ullam hominum admittere statuerit; imò tetra huius pestis radicem ex animo penitus evulserit.

Nolle videri ab hominibus.

serit: hunc perfectum dixerim, qui in re-
 veritate se ab hac tinea liberum senserit ut
 dicere possit cum Propheta: *neque ambulavi
 in magnis neque in mirabilibus super me.* Multi
 multa dicunt, & auram popularem verbo
 se amoluntur: qui verò sine mendacio &
 fuce sceditatem huius labis agnoscant & ab
 animo prorsus excludant, paucos inveniri
 posse constituo. Et quamvis quàm plurimi
 defectus penè omnes suos exterminant; hic
 ex postremis recedit, nec ordinariè ante ani-
 mæ exitum è corpore, pelli se loco ac detur-
 bari permittit. Probant hoc sermones nos-
 tri. Quidquid enim sit de vituperio nostri ip-
 sius; non rarò tamen nobis excidit testimo-
 nium interni sensus & lingua tacere non
 potest, quod in corde latet. Hinc optimè B.
 Iacobus. *Lingua nostra modicum membrum est,
 & magna exaltat.* Declarat intus esse cor ma-
 gnum & altum atque illud magna sua atque
 alta opinari, atque extollere, etiam si parva
 ea sint. Beatus Paulus hoc vitium horrebat
 ita scribens Corinthijs. *Non audemus inserere
 aut comparare nos quibusdam, qui seipso comen-
 dant, sed ipsi in nobis nosmetipsos merientes, & com-
 parantes nosmetipsos nobis, omnis comparatio
 odiosa est. Hac sola excepta, qua metitur vi-
 na nostra res nostras. Cùm enim nihil si-
 mus: nihil possimus, nesciamus utrum odio an
 amore digni simus, si hac scientia utamur,*

Psal. 130

2.

*Vana
 gloria
 appeten-
 tia detes-
 tanda.*

Jac. 3.5.

2. Corin.

10. 12.

Eccles. 9.

2.

nunquam errabimus, metientes nimirum actiones nostras vlna & mensura infirmitatis nostræ. Non enim qui seipsum commendat ille probatus est; sed quem Deus commendat. Omnes in articulo mortis, vtilissimè ac verissimè dicent: non intres in iudiciū cum seruo tuo, quoniam non iustificabitur in conspectu tuo omnis vivens: & delicta iuventutis meæ & ignorantias ne memineris Domine.

6. Qui ad montis cacumen pervenire gestiunt, primū nube contegantur & lubenter lateant ne videantur ab hominibus: nec in lingua, nec in incessu, nec in vestitu apparere velint hominibus: imò nec in bonis operibus testimonium hominum quærant. Cū ieiunatis, ait Christus, nolite fieri sicut hypocrita tristes: exterminant enim facies suas, ut appareant hominibus ieiunantes. Et cū facis elemosynam, noli tuba canere ante te, sicut hypocrite faciunt in synagogis, & in vicis, ut honorificentur ab hominibus. Te autem faciente elemosynam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua, ut sit elemosyna tua in abscondito; & pater tuus, qui videt in abscondito, reddet tibi & cū oratis, non eritis sicut hypocrite, qui amant in synagogis & angulis platearum stantes orare ut videantur ab hominibus.

7. Et hæc quidem exterius; sed radix interior evellenda est vanæ æstimationis, gloriæ inanis, stultæ commendationis, complac-

2. Corin.
1h. 10.
18.

Psal. 142
2.
Psal. 24.
7.

Nec in
externa
homine
videri
velle.
Matth. 6
16.

Matth. 6
2.

Nec in
interne,

tię proprię. Alioquin semper fumi ex corde
superbo, labia, oculos, faciem atra tingent
fuligine, & operum omnium radix ramiq;ue,

Abdias.

8:2

verme blando quidem, ac titillante; sed cru-
deli corrodentur, Abdia teste, qui Dei nomi-
ne superbis Idumęis hæc impropereat. *Superbia
cordis tui extulit te habitantem in scissuris petrarum,
exaltantem solium tuum. Qui dicis in corde tuo, quomodo
detrahet me in terram? Si exaltatus fueris ut aquila,
& si inter sydera posueris nidum tuum, inde detra-*

Nec in ham te: dicit Dominus.

*gradu ho-
moris.*

8. Huic gradui affinis est alius, quo quis
cum Moyse latere cupit; fugiens dignitates
& speciosa officia. Benè vixit, feliciter le-
cureque moritur, qui benè, latuit. Quid
vis apparere? quid in te adeò speciosum
ac venustum est, quod videri desideras? Non
tam intuebantur homines virtutes tuas, quàm
defectus tuos & vitia. Non erit in te capillus
qui non examinetur ac vellicetur: omnia tua
cilia & supercilia, numerabuntur, hoc enim
est tantopere appetendum? sed quid? Hoc
Protoplastes noster suorum filiorum animis
in sculptū reliquit, ut velint ex loco superiori
videri eminere sed magno suo malo. *Quæ-*

*Super
Lucam.*

*Ambitio
detestari*

8.

*busdã prius viscera, quàm ambitione evel-
les. Optimè S. Ambrosius. Sapè quos vitia nulla
delectant, quos nulla potuit movere luxuria, nulla
avaritia subvertere, facit ambitio criminosos: habet
eum gratiam forensis domesticum scelus & ut do-
minet*

imitatur alijs, prius servit. Edò verò difficiliùs
 abigitur, quò difficiliùs agnoscitur. Depasci-
 tur ante totum internum hominem, quàm
 eius presentia ac pernicies deprehendatur.
 Claudit mentis oculos (est enim spirituale
 malum, & in mentem primùm omniù gras-
 fatur). hisque obductis, populatur quidquid
 boni interius residet: tamque altas figit ra-
 dices, vt post pœnitentiam, ad mortem
 etiam vsque, (& quod admirabilius est in vi-
 ris plane perfectis) omnium postremùm se-
 se pelli evelleque permittat. Hæc omnia præ-
 clare Sanctus Bernardus. *Radix iniquitatis ait, Serm.*
est ambitio, subtile malum, secretum virus, pestis sexte,
occulta, doli artifex, mater hypocrisis, livoris pa-
rens, vitiorum origo, criminis fomes, virtutum era-
go, tinea sanctitatis, excœcatrix cordium, ex re-
medijs morbos creans, generans ex medicina lan-
guorem. Hæc Bernardus & verissimè. Nec
 est quod de folis imperfectis hæc dicta repu-
 temus. Adurit inquam etiam hæc pestis per-
 fectos viros, qui non gustarunt felicitatem
 humilium, eorumque qui ad securitatem, in-
 fernè residere delegerunt potius, quàm vel
 in alto videri carpique vel ex alto cadere.
 Quod si in perfectis etiã pravitatem inveni-
 amus: quantò magis in ijs qui montè ascen-
 dunt & tantùm in secundo gradu versantur.
 9. Hanc rupem ascendentes ceciderunt *Casus su-*
turpiter non pauci. Lucifer in primis, & qui perbor-
dem

*Eius per-
nicies.*

*Super
psal. quò
habitas.*

Serm.

est sexte,

Casus su-

dem

- dem is non homo, qui pedibus reptare cogitur, sed Angelorum vel prius, vel ex primarijs qui dicebat in corde suo, *in calum conscendam super astra Dei exalabo solium meum; sed debo in monte testamenti, ascendam super altitudinem nubium similis ero altissimo. Verum ad infernum detraheris, in profundum laci.* Magnus ille lapsus est, & omnium casuum deterrimus si profundius cadere potuisset, cecidisset vitæ que. Malè quoque in hanc rupem atque imprudentius primus parens noster impedit cervicem; interim sibi, totique hominum generi cerebrum, omniaq; membra, vires internas, & externas confregit ac comminuit.
- Isai. 14.**
13. Filij Chore, Dathan, & Abiron perturbant hanc rupem ascendentes deturbati sunt, & in infernas domos defossi. Pharao qui Moysi responderat, *quis est Dominus, ut audiam vocem eius & dimittam Israel? Nescio Dominum & Israel non dimittam, cum toto exercitu in hac rupe stare non potuit. cecidit, & ait Dominus Moysi extende manum tuam super mare, & revertantur aqua ad Ægyptios super currus & equitatus eorum.* Nabuchodonosor, turpiter hanc rupem aggressus est, dicens: *nonne hac est Babilon magna, quam ego edificavi in domum regni, & in robore fortitudinis mee, & in gloria decore mei.* At turpius ex hoc precipitio corruit, & in bovis speciem mutatus est. Antiochus rex hanc rupem curru conscendere, è curru

delapsus, putredine fetore, dirissimisq; mor-
bis correptus ac dilaniatus absumptus est. Et Luc. 10.
in Capharnaum vsque ad calum exaltata, vsque ad 15.
infernium demergeris: quia omnis qui se exaltat Luc. 14.
humiliabitur, & qui se humiliat exaltabitur. De- 11.
hique Simon Magus ex hac rupe sordide ni-
mis ac impudenter, à dæmonibus euectus
præceps ruit, & collum ubiâs, plantasq; cõ-
fregit. Quare consilium optimum est, vt qui
ascendunt, lateant, ne ab adversario in tam
periculosum præcipitium, deturbentur.

10. Tertius gradus, quem in nubis tegumẽto
notavimus est, vt qui ascendit ne se quidem
videat. Quod etsi factu difficile sit; tamen
non modò id utile est, sed etiam apprimẽ ne-
cessarium. Sunt enim nonnulli & maximẽ
qui incipiunt interne conversari; vbi vel mi-
nimum luminis recipiunt, vbi lacrymulam
vnam demittunt, se perfectionem assecutos
credunt, & de rebus sublimibus instar aviũ
garrunt; timorẽque Domini negligẽ-
tes, facile à primo fervore defiliunt: si ni-
miũ sese intuentur: apparere & clarescere
volunt, si non in aliorum, certẽ in opinione
de se ipsis concepta. Dicentes verò se esse sapi-
entes stulti sunt.

3.
Gradus.
Virtutes
proprias
ignorare.

Rom. 1.
22.
Discrimẽ

11. Illud enim discriminis est inter veram
virtutem, & virtutis simulacrum. Quod hoc
oculos aperiat, illa claudat. Hi videntes in
lumine auctoris tenebrarum aspiciunt; illis simula-
crum.

S à pru-

à prudentia veraque sapientia oculi sublimiter
 clauduntur, vt ceruò non simulate iudicent,
 nec opinione veri fallantur. Hic modestia
 & humilitatis sensus magnus: à iactantia se-
 ma alienatio. Quò enim minus proprio se-
 iudicioque vtuntur eò maiori lumine à Deo
 illustrantur, vt cognoscant veram sanctitatem
 cælitus promanare; à se verò boni nihil esse
 quò propius ad Deum accedunt, excellenti-
 orique virtute ornantur, eò humiliores, obe-
 dientiores magisque cæci in rebus suis com-
 mendandis, deprædicandis, comprobandis
 apparent. Vident enim se nihil ex se habere
 & si aliter gloriantur quàm in Domino,
 sibi applaudant ac complacent; timent enim
 ne quod *habent auferatur ab eis*: multi sibi
 esse, se Dei respectu, & aliorum; qui virtute
 aut excellunt ac prælucent, vix virtutum suarum
 à limine salutasse; multum spatij super
 ad metam vsque decurrentibus multos præ-
 cedere, paucos vel nullos se subsequi, præ-
 cedens, qui si illa gratia, quam eis Dominus
 pertulit, præditi essent, fervore ac studio
 moris divini præverterent. Vultis humiliter
 di oculos cæcos videre? Sanctus Paulus
 lem cæcum se esse profitetur. Ego enim
 ait *minimus Apostolorum qui non sum dignus
 359. Apostolus; quoniam persecutus sum Ecclesiam.*
*Et nihil mihi conscius sum; sed non in hoc iudicatus
 sum, sed neque meipsum iudico, qui enim*

Mat. 13.

12.

cæci ocu-
 lati.

1 Corin.

359.

dat me Dominus est. Nolite ante tempus iudicari
 (tam vos, nempe, quam alios) quoadvsque ve-
 niat Dominus, qui & illuminabit abscondita tene-
 brarum. Quid? Et Christus Dominus vt ho-
 mo qua ratione de se loquitur? Ego autem
 sum vermis & non homo, At bone Iesu, nonne
 Deus tum eras, cum in cruce hunc psalmum
 recitares? Omnino: tamen comparatione
 divina maiestatis, te verinem esse censebas,
 atque minutus paulò minus ab Angelis fla-
 gellari, rideri, conspui, & in cruce figi vo-
 luisti: ad hæc oculos intendis, hæc cogitas,
 hæc consideras: avertis mentis aciem à divi-
 nitate, à plenitudine gratiæ, à meritis. Cur
 ita? quòd perfectissimè noris, Dei maiestatem
 adeò excelsam tremendamque esse vt sola eius
 consideratio venerationem omnibus; timo-
 rem ac tremorem cunctis peccatoribus imò
 iustis & Angelicis mentibus incutiat. Atque
 hæc quidem ad vesperam pertinent, nunc
 elucescat dies & Lucifer oriatur.
 12. Vltimus gradus est, sic omnia exclude-
 re, vt nec à quoquam videri nec nos ipsi ali-
 ud, præter vnum Deum videre cupiamus
 haud minus, quàm si vnus in orbe vniverso
 Deus, & vnus homo, soli, consisterent.
 hoc declaratione nonnulla indiget, Natura
 comparatum est, vt homines actiones suas,
 ex iudicijs hominum metiantur, non ex iu-
 dicio sensuque præseptis Numinis. Ita enim
 ratio

psalmi
7.

4.
Gradus

Solitudo
vera qua

§ 2

ratio

ratiocinari solent, Quid dicent homines
 hoc vel illud egero? Novi hos, acque alio
 aliter sentire. Nec est hæc via ordinaria; nec
 singularis inveniri debeat. Si resciat tales esse
 resolutiones meas, me intuebuntur; non
 nulli me sanctum arbitrabuntur; alij
 debent; ego verò totus confundar. Hæc
 similes apprehensiones vehementer obli-
 nondum perfectis vsquequaque. Abscon-
 ergò debent penitus, vt nec huiusmodi
 pentes muscæ admittantur: imò ne auer-
 tur quidem; sed nec est, quod opinentur
 id alijs in mentem venire. Caveant verò
 desiderent in corde suo, quæ occulta esse de-
 bent, in aliorum venire notitiam. He namque
 cogitationes inanes persæpe coniunctæ
 cum desiderio vanitatis: vt nempe non
 homines, & admirentur conceptiones
 ac resolutiones generosas: sicque laudem
 meritam consequaris. *Vanitas vanitatum*
omnia vanitas, si Deo non placeas, aut eorum
tua non probentur. Hæc ergò virtus sectæ
diei, quam vocavimus diem abscon-
solitudo potest appellari. Et in hoc vis,
maxime consistit vt imprimis homo sibi
solum reddat ac restituat. Deinde Deo
presentem sibi solum soli adiungat. Deinde
omnium hominum iudicia omnia excludat
nisi, in quantum prudentia opus esse intue-
verit. Inducit postremum in animum hanc

Ecles. 1.

2.

Solitudo

vis vis,

nis magnum sui conten ptum , vtpotè qui nihil penitus sit, collatus cum tanta maiestate que animæ solitariae, tum temporis augustissima repræsentatur. De hac animæ solitudine seu absconsione loquitur Deus per Oseam Prophetam : *ducam illam in solitudinem & loquar ei ad cor : & Ieremias , sedebit solitarius , & tacebit quia levavit , super se.* Hortatur nos etiam Propheta, vt abicondamur in fossa humo, in latere Salvatoris, vbi & divinitatem inuenimus, & humanitatis delicijs potiemur. Denique sponsus in canticis sponsam inuitat ad hæc occultas dapes his verbis: *Surge amica mea, speciosa mea, & veni. Columba mea in foraminibus petra ; in cauerna maceria: ostende mihi faciem tuam ; sonet vox tua in auribus meis : vox enim tua dulcis & facies tua decora.* Hæc omnia in recessu isto ac solitudine, summa, absconsi, voluptate fructuque geruntur.

13. Atque hæc quidem ad auroram, diemque pertinent. Nec minùs quæ sequuntur remedia, vincendis difficultatibus ascensus huius rupis, opportuna. Hæc namque dies, secundæ diei orbis conditi respondet, in qua Deus dixit *fiat firmamentum in medio aquarum & dividat aquas ab aquis.* Nempe quæ erant sub firmamento, ab his quæ erant super firmamentum. Firmamentum quod stellas continet immobiles, & quod dividit aquas

Ose. 2. 14

Thren. 3. 28.

Cant. 2. 13.

Dies absconsiõnis. Genes. 1. 6.

83 inter

inter se, virtus est humilitatis. Auctore Chry-
Firma- sostomo qui vult hanc virtutem cæteris spi-
mentum ritualibus astris subterni. siquidem unus-
dividens quisque humilitate superposita turissimè cuncta
Homil. alia superponit adificans: hac verò subducta et
15. in amsi ad ipsum vsque calum conversationis subli-
Matth. mitate pervenias simul omnia subtrahuntur atque
cap. 5. in finem pessimum relabuntur: nam sive ora-
tionem sive ieiunium sive misericordiam sive pe-
dicatiam sive aliud quid bonorum absque hu-
militate congrege: statim cuncta desluunt con-
taque depereunt, quæ ex flumine infami a-
moris proprii derivantur. De quibus ad
Iere. 2. Jeremias Propheta. Et nunc quid tibi vis in via
19. Egypti, ut bibas aquam turbidam? & quid tibi
via Assyriorum, ut bibas aquam fluminis? Egyp-
tus mundum hunc, in litteris sacris, designat.
At mundus plenus his aquis turbulentis, quæ
pacem & quietem animorum eripiunt: videtur
addit Jeremias: Arguet te malitia tua, & aver-
sio tua increpabit te. Scito & vide; quia malum
ab aquis & amarum est reliquise te Dominum Deum tuum
qua sunt & non esse timorem apud te. Aquæ verò quæ sunt
super fir- per celos; Spiritus Sancti charismata, gratiæ
manen- cælestes, deliciae spirituales sunt de quibus
tum. Christus Dominus. Omnis qui bibit ex aqua
Ioa. 4. 13 sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua quam ego
dabo ei, non sitiet in aeternum, sed aqua quam ego
Ierem. 2. dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam aeternam
13. nam. De utraque idem Jeremias. Duo me-

fecit populus meus, mo dereliquerunt fontem aquae
viva; & foderunt sibi, cisternas dissipatas, quae con-
tinere non valent aquas. Aquae cisternarum sunt
aquae pluviales, quae impetu ruunt atque ex
partibus variis aggregantur. Tales sunt mu-
di voluptates, quae ex diversarum creaturarum
colluvie conflatae, in animarum lacunas vn-
dequaque pertusas, ad breve tempus per sen-
sus acceptas, per eosdem delabuntur: ci-
triusque delabi censentur, quam vel ipsum
sensum delectatione permoverint. Has tan-
topere distantes inter se aquas firmamentum
separat. Humilitas nempe, has sibi invicem
misceri nullo modo patitur, sed se mediam
constituit, ne superiores ab inferioribus pol-
luantur, cum ipsa omni impuritate careat.
Est enim teste Basilio, humilitas, depositio
vani sensus, qui ab elatione, vanae de se exti-
mationis proficiscitur. Et quod amplius est,
istud firmamentum ex natura sua aptum
est, aquas illas caelestes, adiscere, & in hu-
miles refundere. Audiamus Augustinum de
hoc argumento egregie differentem. *Hac* 31.
aqua, inquit, confessionis peccatorum, hac aqua hu-
miliationis cordis, hac aqua vita salutaris abijcien-
ti se, nihil de se presumens, nihil sua potentia
sapere tribuens, hac aqua in nullis alienigenarum
libris est non in epicureis, non in stoicis, non in man-
icheis non in Platonis, bicumque etiam inveniu-
ntur, opiana praeccepta morum, & disciplina; humi-

Basil. 198.

in Psal.

Iere. 2. *litas tamen ista non invenitur. Unde mirum non*
 19. *est si per Ieremiam Dominus arguit Iudeos:*
quid tibi est in via Assyriorum, ut bibas aquam flum-
inis? Voluptates namque mundi huius, in-
tar fluminum effluunt, & non revertuntur.
Brevis sensus hominem demulcet; sed pro-
lixos morbos aculeosque relinquit.

Humili-
 tas lucem
 adfert
 Prov. 11
 2.
 Matt. 11.
 25.
 Lib. 25.
 mor. cap.
 21.
 14. *Factum est ergo vespere & mane dies secu-*
ndus. Humilitas namque diem adfert, & me-
tem incredibiliter illustrat. Vbi est humilitas,
ait Sapiens, ibi est sapientia. Confiteor tibi Pater,
(aiebat Christus Dominus) Domine cali & ter-
ra; quia abscondisti haec a sapientibus & prudentibus
& revelasti ea parvulis. Lumen enim intelligentia
(ait Divus Gregorius) humilitas aperit; & su-
perbia claudit. Chrysostomus huius rei reddidit
rationem. Sicut quanto acutiùs videmus, tanto
magis percipimus, quam longè à cali regione distamus;
sic quanto altius per spiritualem profectum ad virtu-
tis culmen conscendimus & mentis oculum perpen-
damus magis; tanto plus docemur, quam sit inter
Deum & nos grande discrimen, tanto clariùs con-
spicimus, quam adhuc humili & abiecto loco iacemus.
Atque haec quidem de secunda rupe.